

Broj 09/1-04-25349/24
Tuzla, 16.09.2024. godine

**PARLAMENT FEDERACIJE
ZASTUPNIČKI / PREDSTAVNIČKI DOM
N/R Sekretar**

Bosna i Hercegovine
Federacija Bosne i Hercegovine
**PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO**

Primljeno: 23-09-2024			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednos
05/1	-02-	216	/24

Predmet: Odgovor na zastupničko pitanje - dostavlja se
Veza akt Vlade TK broj:02/3-04-11141-1/24 od 07.08.2024. godine
Veza Vaš akt broj: 05/1-02-216/ /24 od 23.04.2024. godine

U skladu sa odredbom člana 5. tačka n) Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona i odredbama člana 204. i člana 206. Poslovnika Skupštine Tuzlanskog kantona dostavljamo odgovor na osnovu pismenog dopisa Vlade TK u kojim se navodi da je Kantonalna upava za inspeksijske poslove usmeno tržila da dio odgovora na zastupničko pitanje koje postavila zastupnica u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije BiH Alma Kratina dostavi i resorno Ministarstvo, a koje se odnosi na stanje u Domovima za starije osobe.

U vezi sa Vašim zastupničkim pitanjem u kojem se traži, kakvi su nalazi inspeksijskih nadzora i kontrola rada Gerentoloških centara i staračkih domova u Vašem kantonu u svjetlu ispunjavanja obaveznih standarda kao preduslova za adekvatnu njegu i zdravstvenu zaštitu, koji nedostaci u području njege i brige za korisnike najčešće ponavljaju i dali se u zadanim rokovima za otklanjanje nedostataka uočenih od strane subjekta nadzora i postupa u ustanovama u najboljem interesu korisnika, Ministarstvo iz svog domena daje slijedeći:

Odgovor:

Kada se govori o zbrinjavanju starih lica, *institucionalizacija* je jedno od najvažnijih pitanja. Institucionalna zaštita starih lica ostvaruje se putem smještaja u ustanove socijalne zaštite. Naime, u skladu sa odredbama Federalnog zakona, propisom kantona se uređuje osnivanje i rad ustanova socijalne zaštite. Odredbama Kantonalnog zakona, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak TK je nadležno da vrši nadzor nad zakonitošću rada ustanova socijalne zaštite i stručni nadzor nad ustanovama socijalne zaštite odnosno pravnim licima koja, shodno odredbi člana 3. i 4. Federalnog zakona, obavljaju djelatnost socijalne zaštite, kao i za donošenje rješenja o ispunjavanju uslova za obavljanje djelatnosti socijalne zaštite u ustanovama socijalne zaštite odnosno pravnim licima koja, shodno odredbi člana 3. i 4. Federalnog zakona, obavljaju djelatnost socijalne zaštite (ustanove, humanitarne organizacije, udruženja građana i dr.

Na području Tuzlanskog kantona usluge smještaja za stara lica pružaju u JU „Dom penzionera“ Tuzla, Udruženje „HO Međunarodni forum solidarnosti – Emmaus“ Prihvatni centar „Duje“ Klokotnica, Doboј Istok i Privatna ustanova „Dom za starija lica Ahmedić“ u Tuzli.

Na osnovu obavljenih stručnih nadzora u stanje lokacijskih, prostornih, kadrovskih i drugih uslova, te informacija dobijenih od zaposlenog osoblja i uvida u dosijea određenog broja korisnika, konstatovano je da su urađeni značajni iskoraci na unapređenju prostornih i kadrovskih uslova ali da i dalje postoji potreba da se nastavi djelovanje u cilju praćenja reformskih procesa aktivnosti na unapređenju kadrovskih i prostornih uslova.

U pojedinim ustanovama iako su smještajni kapaciteti zadovoljavaju prostorne uslove ipak je evidentna činjenica da je u pojedinim objektima smješteno više štićenika u odnosu na standarde, te je potrebno raditi na smanjenju broja štićenika.

Ustanove i organizacije socijalne zaštite trebaju ispunjavati potrebne prostorne, kadrovske i tehničke uslove i minimalne standarde. Uslovi za obavljanje djelatnosti socijalne zaštite propisani su Pravilnikom o uslovima, načinu i postupku utvrđivanja ispunjavanja uslova za obavljanje djelatnosti socijalne zaštite (“Službene novine Tuzlanskog kantona” broj 10/24) (u daljem tekstu: Pravilnik). Dakle, radi se o novom Pravilniku koji je stupio na snagu dana 10.07.2024. godine. Odredbama navedenog Pravilnika propisan je i rok u kojem su ustanove socijalne zaštite, odnosno pravna i fizička lica koja mogu obavljati djelatnost socijalne zaštite, dužne da usklade odnosno obezbijede minimalne uslove za obavljanje djelatnosti u skladu sa odredbama navedenog pravilnika. Isti je upućen svim ustanovama za smještaj starih lica na području TK i tom prilikom ukazano je na odredbe člana 74. pravilnika kojim je propisano da su pravna i fizička lica iz člana 2 ovog pravilnika koja su započela obavljanje djelatnosti prije stupanja na snagu ovog pravilnika i nemaju rješenje o ispunjavanju uslova za obavljanje djelatnosti socijalne zaštite, dužna u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog pravilnika ispuniti uslove za obavljanje djelatnosti sa odredbama ovog pravilnika i Ministarstvu podnijeti zahtjev za izdavanje rješenja o ispunjavanju uslova za obavljanje djelatnosti socijalne zaštite.

Činjenica je da na području TK-a evidentan problem otvaranja privatnih ustanova za stara lica, a koje nemaju rješenje o ispunjavanju uslova za obavljanje djelatnosti socijalne zaštite.

U praksi se dešava da nakon što se registruju u sudu, ustanove počnu sa radom i pored toga što ovo ministarstvo nije izdalo rješenje o ispunjavanju uslova i općih normativa za obavljanje djelatnosti socijalne zaštite.

O navedenom problemu je upoznata i Kantonalna inspekcija, koja u okviru svoje nadležnosti sprovodi aktivnosti na rješavanju ovog problema. Tim povodom je u novembru 2023. godine Ministarstvo za rad socijalnu politiku i povratak TK organiziralo sastanak sa Kantonalnom upravom za inspeksijske poslove, na kojem su dogovorene određene mjere i aktivnosti na rješavanju ovog problema.

Činjenica je da zbog porasta broja starih lica u ukupnom procentu stanovništva, odlaska srodnika u inostranstvo, sve većeg preseljenja srodnika iz ruralnih u urbana područja, te nedostatku socijalnih usluga u lokalnim zajednicama, potreba za ovim oblikom zbrinjavanja će biti sve veća. Također, Strategija deinstitucionalizacije i transformacije ustanova socijalne zaštite (2014-2020) uključuje izbjegavanje smještaja ovisnih osoba u institucije, povratak u zajednicu osoba koje mogu funkcionirati i koristiti programe koji se odvijaju u zajednici, te razvijanje takvog socijalnog okruženja koje će doprinositi što bržem povratku u zajednicu.

Deinstitucionalizacija i transformacija ustanova socijalne zaštite je takođe jedan od ciljeva reforme sistema socijalne zaštite. S obzirom da usluge u lokalnim zajednicama nisu dovoljno razvijene, da bi se sprovela deinstitucionalizacija treba razvijati socijalne usluge, kao što su kućna njega i pomoć u kući, socijalno stanovanje, dnevni centri i dr. Jedan od razloga ovakvog stanja je i nepostojanje Zakona o socijalnim uslugama, tako da ove usluge nisu razvijene ili su nedovoljno razvijene.

Također, želimo istaći činjenicu da je potrebna veća odgovornost zdravstvenog sektora u kontroli pružanja usluga zdravstvene zaštite ovim licima. Naime, Zakonom o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", broj 46/10 i 75/13), članom 94. između ostalog je propisano da u ustanovama socijalne zaštite koje zbrinjavaju lica zavisna o tuđoj pomoći, kojim je potrebna zdravstvena njega i rehabilitacija, po uputama i stručnim nadzorom doktora medicine, obezbjeđuju se mjere zdravstvene zaštite u skladu s uslovima u pogledu prostora, opreme i kadra koje propisuje kantonalni ministar.

Ministarstvo je 2019. godine uputilo inicijativu Ministarstvu zdravstva TK-a za donošenje Pravilnika, u skladu sa odredbama člana 94, stav 3, tako da je iste godine donošen Pravilnik o uslovima prostora, opreme i kadra kojima se osiguravaju mjere zdravstvene zaštite za obavljanje zdravstvene njege i rehabilitacije u ustanovama socijalne zaštite na području Tuzlanskog kantona (Sl.Novine Federacije BiH br.24/19).

S poštovanjem,

Obradio:
Doc.dr.sci Edin Sestan, pom.ministra

DOSTAVLJENO:

1. Naslovu
2. Evidencija
3. Arhiva

MINISTAR

Fadil Alić